

Vivien Scarlett Du Bois

Ha mort Scarlett O'Hara». Així anunciaven els diaris de tot el món la desaparició de l'actriu britànica Vivien Leigh, el matí del 8 de juliol de 1967. Poques intèrprets, segons l'escriptor Alexander Walker, han aconseguit una identificació tan vital amb un personatge com el de l'actriu amb l'heroïna creada per Margaret Mitchell. Una relació quasi immortal, com la d'Escarlata amb Tara.

Precisament és a l'escriptor i crític britànic Alexander Walker que devem la realització d'una biografia sobre l'estrella, sens dubte l'estudi més complet editat fins ara. Per a aquest llibre, Walker ha comptat amb la col·laboració testimonial de figures com el director Elia Kazan, l'actriu Katherine Hepburn, o l'actor i director John Gielgud, que la dirigiria en l'obra *Ivanov* de Txèkhov en els escenaris de Broadway. El llibre, aparegut a les llibreries britàniques el 1987, es presenta ara en versió espanyola.

Entre els personatges entrevistats per Walker per a la biografia de l'actriu destaca la figura de John Gliddon, el primer agent de Vivien Leigh i el seu descobridor. Gliddon, que havia estat actor i periodista d'espectacles, s'encarregaria a partir d'ara de guiar la carrera de l'actriu. El canvi de nom fou una de les primeres decisions que va prendre Gliddon. La futura estrella passava a anomenar-se Vivien Leigh, primer cognom del seu marit, Herbert Leigh Hoïmar, un jove i distingit advocat amb el qual s'havia casat el 1932. Un any després, naixia la seua única filla, Suzanne.

Vivien, membre de l'alta societat, fins ara havia conduït la seua carrera artística com un *hobby*, i de sobte es veu convertida en l'estrella de l'escena londinenca amb l'obra *La màscara de la virtut* en el paper d'una prostituta. El productor i director hongarès Alexander Korda, que havia establert la seua residència a Londres, on havia fundat la seua pròpia productora, London Films —*La vida privada de Enriquet VIII* havia estat un gran èxit— signa amb l'actriu un contracte de cinc anys que Gliddon s'encarrega de publicar. Vivien Leigh, a més d'aconseguir un dels salaris més elevats pagats a un actor britànic, queda lliure per a fer una obra teatral durant un període de sis mesos cada any.

Dues obres de teatre, *Ricard III* i *En-*

Va ser Escarlata O'Hara i Blanche Du Bois, però també Cleopatra, Lady Macbeth, Ofèlia i Cressida. A l'edat de cinquante-tres anys desapareixia víctima de la tuberculosi. Una biografia d'Alexander Walker ens acostava a una de les personalitats més seductores de l'escena del segle XX.

Carles Gàmez

La primavera romana de Vivien Leigh.

ric VIII, separen la carrera de l'actriu d'un encontre decisiu: l'entrada en escena de l'actor Laurence Olivier. L'actor, que en aquells moments constituïa un dels joves valors més importants del teatre i la cinematografia britànica, esdevindrà una espècie de Pigmalió per a Vivien. Fora i dins de la pantalla, Olivier i Leigh formen una de les parelles més atractives del món artístic britànic, per a escàndols dels sectors més puritans que no perdonen les seues relacions adúlteres.

Vivien, de la mà d'Olivier, viatja amb la mítica companyia teatral Old Vic a la ciutat danesa d'Elsinor per representar-hi *Hamlet*. A la capital nòrdica els joves amants continuen el seu romanç fora de les mirades inquisidores. La seua Ofèlia passà aïrosament la prova de foc. Dies després del seu retorn a Londres, comunica a Leigh Holman la intenció d'abandonar-lo per Olivier, un amant als seus ulls «més excitant i romàntic». D'altra banda, la seua carrera cinematogràfica continua amb més pena que glòria. Vivien Leigh ha vist com en l'últim moment el paper femení protagonista d'*Un yanqui en Oxford* passava a la seua antiga companya de col·legi, Maureen O'Sullivan, i ella és relegada a un paper secundari.

Tot esperant resoldre els seus divorcis respectius, Olivier i Vivien fixen la residència a França. La Metro prepara una versió de *Cumbres borrascosas* dirigida per William Wyler. Olivier, que ja havia estat a punt de protagonitzar un film junt amb Greta Garbo, marxa a Hollywood. Vivien no tarda a seguir-lo.

Quan Margaret Mitchell, l'escriptora d'*Allò que el vent s'endugué*, va conèixer Vivien Leigh, va adonar-se immediatament de la forta afinitat que existia entre l'actriu i la seua heroïna, Scarlett O'Hara. Per a Alexander Walker «com Vivien, Scarlett havia estat educada per a ser catòlica». Vivien s'erigia com la protagonista ideal d'aquella dona «per a la qual cap punxa de la consciència per estimar el marit d'una altra dona va torbar el seu plaer durant la joventut», i que afirmava que «per l'únic que servia plorar era per a obtenir favors dels homes».

L'actriu britànica finalment es va fer amb el cobejat paper. A tal fi va ha-

Dalt a l'esquerra, Vivien Leigh amb Clark Gable, en 'Allò que el vent s'endugué'. A la dreta, Vivien Leigh i Laurence Olivier. Baix, Lady Hamilton.

ver de passar per damunt la plana major de les actrius de Hollywood. Vivien, als seus vint-sis anys, es convertia en l'estrella més popular de Hollywood, al mateix temps que firmava un contracte amb el totpoderós David O'Selznick. Tot i que el film li proporciona l'Oscar a la millor interpretació femenina, l'actriu és rebutjada per a la pròxima producció de Selznick, *Rebecca*, dirigida per un altre britànic emigrat, Alfred Hitchcock. Així, va veure com es dissipaven les possibilitats d'actuar amb el seu company sentimental. Cedida per Selznick a la Metro, Vivien aconsegueix un nou èxit popular amb *El Puente de Waterloo*, en una història fulletonesca

al costat del galant Robert Taylor.

Seria el productor i director Alexander Korda l'encarregat d'oferir a la parella un vehicle cinematogràfic adequat. Korda, que s'havia instal·lat a Hollywood fugint de la guerra, porta a la pantalla els amors entre l'amirall britànic Nelson i Lady Hamilton. Amors romàntics i adúlter que sintonitzaven amb l'estat vital de la parella Olivier-Leigh. Una situació que finalitza aquell mateix any de 1940, quan en cerimònia civil es casen a la ciutat californiana de Santa Bárbara.

Tot i que la carrera de Vivien Leigh no va ser atapeïda, seria una altra heroïna del sud l'encarregada de proporcionar-li el segon Oscar. La

Blanche Du Bois de l'obra de Tennessee Williams, *Un tranvia anomenat desig*, li permet de nou posar de relleu les seues aptituds interpretatives. Un paper, anteriorment rebutjat per Olivia de Havilland, i que ja havia interpretat amb gran èxit en els escenaris londinencs. Paradoxalment, una altra vegada tornen a repetir-se les afinitats entre l'actriu i algun dels seus personatges. La Blanche Du Bois, vulnerable i sensible, a la deriva tant física com mental, guardava massa punts de contacte amb l'actriu. Vivien, a més de patir trastorns mentals, haurà de guardar reposos temporals per culpa de la tuberculosi.

D'altra banda, la seua relació senti-

A EUROPA TAL COM SOM

Amb la nostra pròpia veu,
amb la nostra llengua

V O T A
PER L'EUROPA DE LES NACIONS

mental amb Laurence Olivier comença a clivellar-se. Arran d'una gira teatral per Austràlia, Vivien viu un apassionat romanç amb l'actor Peter Finch. El 1960, rep per part de l'actor la petició de divorci. És el punt final per a un dels duets més populars de l'escena del segle XX.

Produïda per la Warner, Vivien s'embarca en un nou vehicle cinematogràfic creat per Tennessee Williams. *La primavera romana de la senora Stone* és el títol del film. Vivien ha d'interpretar el paper d'una viuda americana que de vacances a Roma coneix un jove gigolò que l'ajuda a refer la seua vida. Aquest paper suposa un nou reptre per la seua carrera, enfrontada a un jove Warren Beatty. Moltes de les seues inquietuds vitals hi són presents: la decadència, la soledat, el preu de l'amor... Desafortunadament, el film no aconseguiria els resultats previstos, i Vivien haurà d'esperar quatre anys per a tornar al cinema, amb la que seria la seua ultima aparició: *La nave de los locos*, de Stanley Kramer. L'actriu comparteix capçalera de repartiment amb Simone Signoret, a més de Lee Marvin, José Ferrer, Elizabeth Ashley, Georges Segal, Oscar Werner i Lia Skala. Una superproducció de *qualité* on l'actriu, com assenyala el seu biògraf Alexander Walker, «era una espècie de Karen Stone en alta mar, dins d'una nau llastada des del principi».

Si per al públic no anglosaxó Vivien Leigh fou sobretot Scarlett O'Hara, i a un altre nivell, Blanche Du Bois, els escenaris de Londres i Nova York tingueren l'oportunitat de contemplar una de les actrius més dúctils del teatre d'aquest segle. Formant parella artística amb Olivier —*Cèsar i Cleopatra*, *Antoni i Cleopatra*, *Nit de Reis*, *Macbeth*, *Titus Andronicus*—, o en solitari —*Un tranvia llamado deseo*, *La piel de nuestros dientes*, *Duelo de ángeles*, *Ivanov*—, i fins i tot un musical, *Tovarich*, que hauria d'abandonar a causa d'un col·lapse nerviós. Desafortunadament, el seu últim projecte teatral, l'obra d'Edward Albee, *Un difícil equilibri*, amb Michael Redgrave, no arribaria a realitzar-se. La seua antiga tuberculosi havia rebrotat perillosament i l'actriu es veu obligada a seguir un prolongat descans. El 7 de juliol de 1967 moria a la seua residència londinenca. Vivien Leigh desapareixia a l'edat de cinquanta-tres anys víctima d'una malaltia que se suposava eradicada. Els teatres del West End aquella nit apagarien les marquesines en homenatge a la que fou durant molts anys la seua indiscutible reina. □